

Sygn. akt II Ca 345/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Kuczyńska

Sędzia Sądu Okręgowego Tomasz Lebowa

Protokolant Joanna Malena

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2013 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. działającego na rzecz J. B.

przeciwko W. C.

o zapłatę kwoty 2000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16 listopada 2011 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 10 stycznia 2013 roku, w sprawie VIII C 810/12

I. oddala apelację;

II. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji w kwocie 100 zł (sto złotych).

Sygn. akt II Ca 345/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16 listopada 2011 roku, złożonym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, powód – Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanej W. C. na rzecz J. B. kwoty 2000 zł odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu (k. 2-4v).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że J. B. w dniu 4 lutego 2011 roku kupił w sklepie pozwanej dwa akumulatory żelowe, które służyły do napędu wózka inwalidzkiego. W kwietniu J. B. stwierdził, że akumulatory są niezgodne z umową, a mianowicie nie trzymają napięcia, o czym zawiadomił sprzedawcę. J. B. wyjaśnił, że na tych akumulatorach mógł przejechać 5 – 7 km, gdy na poprzednich mógł przejechać około 50 km. W związku z brakiem odpowiedzi, Powiatowy Rzecznik Konsumentów wystąpił z interwencją. Na wystąpienie rzecznika pozwana wyjaśniła, że reklamacja nie została przez nią rozpatrzona z uwagi na niedostarczenie akumulatorów. W dniu 12 sierpnia 2011 roku J. B. dostarczył akumulatory do sklepu pozwanej. Do dnia 2 września 2011 roku pozwana nie ustosunkowała się do zgłoszonego w reklamacji żądania wymiany akumulatorów na nowe. Rzecznik ponownie wystąpił do pozwanej o uznanie reklamacji i wymianę akumulatorów na nowe, na co w piśmie z dnia 27 października 2011 roku pozwana stwierdziła, że akumulatory są zgodne z umową. W terminie 14 dni pozwana do żądania wymiany akumulatorów na nowe nie ustosunkowała się, w związku z czym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży

konsumenckiej uważa się, że uznała je za uzasadnione, co rodziło obowiązek spełnienia żądania, czego pozwana nie uczyniła (k. 3-4).

*

Pozwana powództwa nie uznała i wniosła i jego oddalenie (k. 23).

*

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie oddalił powództwo (k. 118).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 lutego 2011 roku J. B., legitymujący się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym, nabył w (...) Sklepie (...) w L., prowadzonym przez W. C., akumulatory żelowe typu (...) B. – Silver (...), nr katalogowy (...), za kwotę 2000 zł w celu napędzenia wózka inwalidzkiego C. 415.

Sąd ustalił, że pismem z dnia 2 czerwca 2011 roku, skierowanym do pozwanej, Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł. wniósł w imieniu J. B. o rozpatrzenie reklamacji akumulatorów żelowych, które nie spełniały przesłanek określonych w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, to znaczy nie miały właściwości odpowiadających właściwościom cechującym towar tego rodzaju, co uzasadnia żądanie wymiany akumulatorów na nowe. Podniósł ponadto, że J. B. pismem z dnia 6 maja 2011 roku zgłosił pozwanej reklamację akumulatorów żelowych z uwagi na to, że akumulatory te szybko rozładowują się. Ocena taka była wynikiem porównania pracy akumulatorów poprzednich i obecnych. J. B. żądał wymiany akumulatorów na nowe, a do żądania J. B. pozwana nie ustosunkowała się ani pisemnie, ani telefonicznie.

Sąd ustalił, że w odpowiedzi na powyższe pismo pozwana w piśmie z dnia 8 czerwca 2011 roku podniosła, iż J. B. nabył akumulatory do wózka inwalidzkiego z napędem elektrycznym zgodnie z umową podpisaną z (...) L.. Akumulatory były w pełni sprawne w momencie dostarczenia do pacjenta. Ustalenie sprawności akumulatorów wymaga podłączenia ich do komputera. J. B. został pouczony o sposobie wniesienia reklamacji, ale nie dostarczył do sklepu akumulatorów, co uniemożliwiło rozpatrzenie reklamacji.

Sąd wskazał, że w dniu 12 sierpnia 2011 roku J. B., za pośrednictwem syna – P. B., złożył na druku, w sposób pisemny, zgłoszenie reklamacyjne Nr (...)dwóch sztuk akumulatorów żelowych i wniósł o wymianę tych akumulatorów na nowe, wolne od wad. Jako przyczynę reklamacji wskazał szybkie rozładowywanie się akumulatorów nabytych w sklepie pozwanej.

Sąd ustalił, że w piśmie z dnia 2 września 2011 roku, adresowanym do pozwanej, Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł. pouczył pozwaną, iż na podstawie ustawy o sprzedaży konsumenckiej uważa się przyjęcie żądania J. B. za uzasadnione wobec braku zajęcia przez pozwaną stanowiska w zakresie złożonej przez niego reklamacji w terminie 14 dni od daty jej złożenia. Powyższe stanowisko zostało zanegowane przez pozwaną, która w piśmie z dnia 14 października 2011 roku podniosła, że reklamacja złożona przez J. B. została rozpatrzona. Pozwana udzieliła bowiem odpowiedzi telefonicznie. Nabyty towar jest zgodny z umową i nadaje się do celu, do jakiego zwykle tego rodzaju produkt jest zwykle używany, a jego cechy odpowiadają właściwościom tego typów wyrobów. Ponadto w piśmie z dnia 27 października 2011 roku pozwana podniosła, że przedmiotowe akumulatory zostały poddane badaniom, w toku których ustalono, że nie występuje w nich niezgodność z umową

Sąd Rejonowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami), która na podstawie art. 1 stosowana jest do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, nabywającej tę rzecz w celu niezwiązanym z jego działalnością zawodową lub gospodarczą (towar konsumpcyjny).

Sąd wskazał, że kupione przez niepełnosprawnego J. B. dwa akumulatory żelowe stanowią towar konsumpcyjny, nabyty w celu niezwiązanym z jego działalnością zawodową, czy też gospodarczą.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 8 ust 1 i 4 zd. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku i wyjaśnił, że prawa konsumenta wyrażone w tych przepisach mają strukturę dwustopniową – w pierwszej kolejności może on domagać się naprawy towaru, bądź jego wymiany na nowy, przy czym prawo wyboru należy do kupującego, chyba że z punktu widzenia interesów sprzedawcy, tylko jedna z nich jest ekonomicznie uzasadniona i zarazem ma znaczenie dla kupującego. Dopiero, gdy sprzedawca nie uczyni zadość żądaniom konsumenta, ten może żądać obniżenia ceny lub odstąpić od umowy.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisu art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku i wyjaśnił, że przedstawione przez powoda w toku postępowania dowody zaprzeczają możliwości przyjęcia, że J. B. złożył skuteczną i prawidłową reklamację nabytych w sklepie pozwanej produktów w dniu 6 maja 2011 roku. Wprawdzie sporządzone przez tę osobę, datowane na dzień 6 maja 2011 roku, adresowane do pozwanej i dotyczące akumulatorów żelowych pismo znajduje się w aktach sprawy, to jednak nie zostało ono poparte dowodem nadania, złożenia lub doręczenia go pozwanej, a tym samym niweczy możliwość przyjęcia, że dotarło ono do pozwanej, rodząc po jej stronie obowiązek zajęcia stanowiska w zakresie żądania wymiany akumulatorów. Powyższe znajduje uzasadnienie zwłaszcza z tego względu, że pozwana nie potwierdziła otrzymania reklamacji J. B. w dacie 6 maja 2011 roku, a faktyczne zgłoszenie przez niego reklamacji miało miejsce w dniu 12 sierpnia 2011 roku. Pierwszy kontakt z pozwaną w sprawie reklamacji akumulatorów został natomiast nawiązany przez Rzecznika Konsumentów, który zainicjował z pozwaną korespondencję w tej sprawie pismem z dnia 2 czerwca 2011 roku, także bez dowodu nadania, jednakże fakt ten został potwierdzony korespondencją zwrotną, nadaną przez pozwaną. Powyższe uprawnia do sformułowania wniosku, że w rozpoznawanej sprawie zachodzi brak podstaw do zastosowania art. 8 ust. 3 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej. Nie zostało bowiem dowiedzione, że pozwana otrzymała pismo J. B. z dnia 6 maja 2011 roku, a tym samym zachodzi brak podstaw do przyjęcia, że ciążył na niej obowiązek ustosunkowania się w terminie 14 dni do zawartego w tym piśmie żądania wymiany akumulatorów na nowe. Pozwana prawidłowo zareagowała natomiast na pisma wystosowane do niej przez powoda, a ponadto odpowiedziała na pisemną reklamację z dnia 1 sierpnia 2011 roku.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 4 ust. 1 i 3 zd. 1 i 2 cz. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku i wyjaśnił, że aby towar był uznany za zgodny z umową powinien spełniać łącznie przesłanki w postaci:

1. przydatności do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zwykle używany,
2. posiadania właściwości, które odpowiadają właściwościom cechującym towar tego rodzaju,
3. odpowiadania oczekiwaniom dotyczącym towaru tego rodzaju, opartym na składanych publicznie zapewnieniach sprzedawcy, producenta lub jego przedstawiciela, w szczególności zapewnieniom wyrażonym w oznakowaniu towaru.

Wszystkie wskazane wyżej przesłanki powinny być oceniane w porównaniu z rzeczami tego samego rodzaju.

Sąd wyjaśnił, że przydatność do zwykłego celu opiera się na obiektywnym przeznaczeniu towaru. Chodzi tu o normalne, zwykle przeznaczenie rzeczy. Pod pojęciem: „zdadność do zwykłego użytku” doktryna rozumie wszelki użytek, do którego, biorąc pod uwagę naturę towarów, mogą one być przeznaczone. W doktrynie przyjmuje się, że towary są niezdatne do zwykłego użytku, gdy nie posiadają stosownych w tym zakresie cech, wady utrudniają ich wykorzystanie, przynoszą niedostateczne wyniki lub powodują większe niż normalne koszty.

Sąd wskazał, że właściwości charakterystyczne dla rzeczy danego rodzaju polegają na posiadaniu przez towar normalnych właściwości, jakie wykazują towary danego typu, nawet gdyby nadawał się do zwykłego użytku. Ta przesłanka obejmuje właściwości towaru, które nie decydują o jego przeznaczeniu.

Spełnienie oczekiwań opartych na publicznych zapewnieniach, wyrażonych w oznakowaniu towaru lub reklamie, odnosi się do właściwości, w tym także terminu, w jakim towar ma je zachować. Przesłanki mają charakter subiektywny. Opierają się bowiem one na oczekiwaniach, czyli przesłance subiektywnej, ocennej.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodność towaru w postaci akumulatorów żelowych z zawartą z pozwaną umową z dnia 4 lutego 2011 roku podlegała ocenie biegłego sądowego z zakresu elektrotechniki i urządzeń elektrycznych – L. W., który ustalił, że sprawność techniczna przedmiotowych akumulatorów jest stuprocentowa, a ich stan techniczny jest w pełni zadowalający i umożliwia eksploatację. Biegły zakwestionował ponadto, że przedmiotowe akumulatory szybko się rozładowują. Jednocześnie wskazał, że akumulatory podlegające jego ocenie nie są przeznaczone do zasilania elektrycznego wózka inwalidzkiego typ C. 415, jakiego używa J. B.. Zainstalowanie akumulatorów w tym wózku wskazuje na ich niewłaściwie zastosowanie .

Zarzuty do opinii złożył powód, podnosząc, że akumulatory opisane przez biegłego, a nabyte przez J. B. miały służyć napędzaniu wózka inwalidzkiego C. 415. Akumulatory tego typu, według informacji zasięgniętej w firmie (...), są akumulatorami startowymi do samochodów i nie nadają się do wózków inwalidzkich. Do tego celu służą specjalne akumulatory, tak zwane trakcyjne. Wykorzystanie akumulatorów typu (...) B. – Silver (...), nr katalogowy (...), powoduje, że ulegają one szybkiemu rozładowaniu. Z parametrów technicznych skutera C. 415 wynika, że na akumulatorach o pojemności 64 – 74 Ah maksymalny zasięg wynosi 50 km i taką ilość kilometrów konsument przejeżdżał na akumulatorach wcześniej używanych.

Sąd wskazał, że w pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej, odnosząc się do zarzutów powoda, biegły zgodził się z powodem, że akumulatory żelowe typu (...) B. – Silver (...), nr katalogowy (...), nie są przeznaczone do zasilania elektrycznych wózków inwalidzkich typu C. 415. Podniósł ponadto, że szybkie rozładowywanie się przedmiotowych akumulatorów może być następstwem stanu technicznego urządzeń elektrycznych i elektronicznych w zasilanym przez nie wózku. Dostępna dokumentacja techniczna nie precyzuje, że tylko ten typ akumulatorów jest montowany w wózkach inwalidzkich typu skuter. Nabyte przez J. B. akumulatory zostały niewłaściwie zastosowane bowiem mają one głównie zastosowanie samochodowe. W wózkach inwalidzkich występuje praca cykliczna, przy której charakterystyka parametrów technicznych przedmiotowych akumulatorów jest mniej korzystna. Skutkiem tego jest konieczność dłuższego ładowania tych akumulatorów, które przy pracy cyklicznej ulegają głębokiemu rozładowaniu. Kupując akumulatory konsument powinien kierować się otrzymaną przy zakupie wózka dokumentacją techniczną, zawierającą wymagane parametry akumulatorów, czyli pojemnością i napięciem.

Sąd podzielił opinie biegłego i wnioski w nich zawarte. Biegły jest specjalistą w swojej dziedzinie, dysponuje szeroką wiedzą i doświadczeniem. Sporządzenie opinii poprzedził jej fachową analizą. Poza tym swoje stanowisko wyczerpująco i przekonująco uzasadnił. Sporządzone przez niego opinie są wiarygodne i całkowicie miarodajne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd uznał, że stanowisko powoda zawarte w zarzutach do opinii biegłego potraktować należy jedynie jako polemikę z poczynionymi ustaleniami. Powód nie przyjmuje bowiem do wiadomości, że akumulatory żelowe nabyte przez J. B. są w pełni sprawne. Zostały jednak zastosowane niezgodnie z ich przeznaczeniem. J. B. wykorzystał je bowiem do zasilania wózka typu C. 415, podczas gdy są one akumulatorami startowymi do samochodów. Kupujący dokonał zatem zakupu towaru wolnego do wad. Nie dopasował jednak parametrów technicznych nabywanych akumulatorów do parametrów technicznych wózka, w którym miały one być zainstalowane, zgodnie z instrukcją dołączoną do tego wózka przy jego zakupie.

Sąd wskazał, że nabyty przez J. B. w dniu 4 lutego 2011 roku towar w postaci akumulatorów żelowych jest zgodny z umową, bowiem spełnia wszystkie wymienione wyżej, a przewidziane w art. 4 ust. 1 i 3 ustawy o sprzedaży konsumenckiej przesłanki. Towar ten jest bowiem wolny od wad utrudniających jego eksploatację, jest sprawny technicznie, umożliwia zwykły użytek. Okoliczności te zostały przyznane przez powoda, który formułując zarzuty do opinii biegłego potwierdził, że akumulatory żelowe typu (...) B. – Silver (...) nie nadają się do zasilania wózków inwalidzkich z uwagi na to, że takie ich zastosowanie skutkuje ich szybkim rozładowywaniem.

Sąd uznał, że nie zachodzą również podstawy do przyjęcia, że towar nie odpowiada oczekiwaniom dotyczącym towaru tego rodzaju, opartym na składanych publicznie zapewnieniach, bowiem powód nie podniósł w tym zakresie zarzutu.

Niezależnie od powyższego Sąd zwrócił uwagę na to, że J. B. żądał wymiany akumulatorów na nowe, a sprzedawca nie uczynił zadość jego żądaniu. W tej sytuacji J. B. mógł zatem żądać obniżenia ceny lub odstąpić od umowy. Dopiero odstąpienie od umowy rodziłoby po jego stronie uprawnienie do zwrotu całości zapłaconej ceny. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy J. B. nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i nie złożył sprzedającej oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży przedmiotowych akumulatorów. Okoliczności i zasadność oświadczenia o odstąpieniu od zawartej umowy podlegałyby ocenie Sądu i jedynie w przypadku uznania, że czynią one zadość tak przepisom prawa, jak i zasadom słuszności, mogłyby uzasadniać roszczenie o zwrot między stronami postępowania wzajemnych świadczeń, a po stronie J. B. roszczenie zwrotu zapłaconej za akumulatory ceny.

*

Od wyroku z dnia 10 stycznia 2013 roku apelację wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

„1. Błędne ustalenie faktów co skutkowało nie zastosowaniem przez Sąd:

1) art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zm.) i przyjęcie przez Sąd, że pozwana w terminie 14 dni ustosunkowała się do żądania konsumenta zgłoszonego w reklamacji z dnia 12.08.2011 r.,

2) art. 4 ust. 2 i 3 ww. ustawy uznając, że reklamowane przez J. B. akumulatory są zgodne z umową.

2. Naruszenie prawa materialnego – art. 8 ust. 4 ww. ustawy uznając, że żądanie w pozwie zasądzenia kwoty 2000 zł jest nieuprawnione, gdyż J. B. nie złożył pozwanej oświadczenia o odstąpieniu od umowy”.

Powód wniósł o:

„1. Zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania pozwu,

ewentualnie

2. Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji¹ (k. 127-129).

W piśmie procesowym z dnia 20 maja 2013 roku powód wskazał, że zarzuty zawarte w punkcie 1 apelacji powinny być sformułowane w następujący sposób:

„1. Błędne ustalenie faktów co skutkowało:

1) nie zastosowaniem przez Sąd art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zm.) i przyjęcie przez Sąd, że pozwana w terminie 14 dni ustosunkowała się do żądania konsumenta zgłoszonego w reklamacji z dnia 12.08.2011 r.,

2) zastosowaniem art. 4 ust. 2 i 3 ww. ustawy uznając, że reklamowane przez J. B. akumulatory są zgodne z umową” (k. 151).

*

Na rozprawie apelacyjnej pozwana wniosła o oddalenie apelacji (k. 158v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że nie jest zasadny wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wprawdzie wniosek ten został zgłoszony jako wniosek ewentualny, ale, jako dalej idący, wymaga omówienia w pierwszej kolejności.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

W sprawie nie może mieć również zastosowania przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., gdyż sprawa została ostatecznie rozpoznana przez Sąd Rejonowy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym.

Należy także zwrócić uwagę, że powód nie przytacza w apelacji zarzutów, których uwzględnienie mogłoby skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku.

÷

Sąd Okręgowy tylko częściowo podzieliła ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz dokonana przez ten Sąd ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku.

Powołany przepis stanowi, że jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia.

Z powołanego przepisu wynika między innymi, że w warunkach, o których mowa w powołanym przepisie, od umowy może odstąpić kupujący (konsument), który zawarł umowę sprzedaży podlegającą przepisom ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku.

Z przepisów art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku w związku z art. 494 k.c. wynika, że skutkiem odstąpienia od umowy sprzedaży konsumenckiej, jako umowy wzajemnej, jest powstanie po stronie kupującego roszczenia o zwrot zapłaconej ceny.

Przepis art. 494 k.c. stanowi bowiem, że strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy; może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

Wprawdzie przepis art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku nie odsyła wprost do stosowania przepisu art. 494 k.c., jednak nie oznacza to, że zastosowanie tego ostatniego przepisu jest wyłączone. Po pierwsze, ustawa z dnia 27 lipca 2002 roku nie reguluje skutków prawnych odstąpienia od umowy sprzedaży konsumenckiej. Po drugie, przepis art. 494 k.c. znajduje się w przepisach ogólnych Kodeksu cywilnego regulujących wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania. Po trzecie, zastosowanie tego przepisu nie jest wyłączone przez ustawę z dnia 27 lipca 2002 roku. Do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się jedynie przepisów art. 556 – art. 581 k.c. (art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku). Poza tymi przepisami inne, właściwe przepisy Kodeksu cywilnego mają zastosowanie, i to bez potrzeby wyraźnego odesłania do ich stosowania.

Z przepisów art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku i art. 494 k.c. wynika zatem, że z momentem złożenia skutecznego oświadczenia woli przez nabywcę po stronie sprzedawcy powstaje roszczenie o zwrot rzeczy, sam zaś jest zobowiązany do zwrotu uiszczonej ceny; nabywca uzyskuje zatem roszczenie o zwrot ceny².

J. B., na rzecz którego Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł. wytoczył powództwo, nie złożył W. C. oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży. Prowadzona przez kupującego i sprzedającą korespondencja wskazuje, że jedynym żądaniem, kierowanym przez kupującego w stosunku do sprzedającej, było żądanie wymiany akumulatorów na nowe, czyli żądanie doprowadzenia towaru konsumpcyjnego do stanu zgodnego z umową przez wymianę na nowy (k. 8 – pismo z dnia 6 maja 2011 roku; k. 11-12 – zgłoszenie reklamacyjne nr 1/08/2011 i pismo z dnia 12 sierpnia 2011 roku).

Z takim samym żądaniem występował również Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł., działając na rzecz J. B. (k. 9 – pismo z dnia 2 czerwca 2011 roku; k. 13 – pismo z dnia 2 września 2011 roku; k. 15 – pismo z dnia 18 października 2011 roku).

J. B. nie składał zatem sprzedającej oświadczenia o odstąpieniu od umowy, ale konsekwentnie domagał się wykonania tej umowy, żądając wymiany akumulatorów na nowe, czyli żądając doprowadzenia towaru konsumpcyjnego do stanu zgodnego z umową przez wymianę na nowy.

J. B. nie złożył również oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży bezpośrednio przed wniesieniem do Sądu Rejonowego pozwu przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł..

Ostatecznie za oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży może być uznany w konkretnej sprawie pozew zawierający żądanie zwrotu ceny, jednak w rozpoznawanej sprawie nie jest to możliwe z uwagi na fakt, że powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów nie jest uprawniony do tego, aby w imieniu konsumenta dokonywać czynności materialnoprawnych, zarówno dwustronnych, jak i jednostronnych.

Przepis art. 63³ k.p.c. stanowi, że w sprawach o ochronę konsumentów powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także wstępować, za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium.

Jak już wyżej wskazano, w sprawach, o których mowa w art. 63³ k.p.c., do powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Przepis art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zmianami) stanowi, że zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, zwany dalej „rzecznikiem konsumentów”.

Przepis art. 42 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku stanowi, że:

1. Do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi;
- 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

2. Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

3. Rzecznik konsumentów w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, z późn. zm.).

4. Przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3, jest obowiązany udzielić rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika.

5. Do rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Z powołanych przepisów nie wynika, aby powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów był uprawniony do dokonywania w imieniu konsumenta, czy też za konsumenta, czynności o charakterze materialnoprawnym, takich jak na przykład zawarcie umowy, rozwiązanie umowy, odstąpienie od umowy, wybór uprawnienia z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową.

W szczególności powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, który wytoczył powództwo na rzecz oznaczonej osoby, nie może samodzielnie rozporządzać przedmiotem sporu (art. 56 § 2 k.p.c. w zw. z art. 63⁴ k.p.c.), a więc zrzec się roszczenia i zawrzeć ugody, czyli dokonywać czynności materialnoprawnych.

Jeżeli zatem w rozpoznawanej sprawie nie doszło do odstąpienia przez kupującego od umowy sprzedaży, to tym samym nie może być uznane za uzasadnione żądanie zwrotu ceny zapłaconej przy zawarciu umowy.

÷

Powyzsza okoliczność sprawia, że zbędna jest w rozpoznawanej sprawie szczegółowa analiza takich zagadnień, jak to, czy zakupiony towar był niezgodny z umową oraz czy sprzedawca uczynił zadość swoim obowiązkom wynikającym ze zgłoszenia reklamacji.

Należy jednak wskazać, że nie są w pełni prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji w omawianym zakresie.

Przede wszystkim nie jest trafne ustalenie Sądu Rejonowego, że J. B. nie doręczył W. C. pisma z dnia 6 maja 2011 roku. Wprawdzie faktycznie nie został przedstawiony dokument, który potwierdzałby wysłanie tego pisma przez kupującego lub odbiór pisma przez adresata, jednak uszło uwadze Sądu pierwszej instancji, że w piśmie z dnia 8 czerwca 2011 roku (k. 10), stanowiącym odpowiedź na wystąpienie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. z dnia 2 czerwca

2011 roku, sprzedająca przyznała fakt zgłoszenia żądania przez kupującego. Wprawdzie w treści tego ostatniego pisma nie wymienia się wyraźnie oznaczenia (daty) pisma kupującego z dnia 6 maja 2011 roku, jednak w rozpoznawanej sprawie nie było podnoszone, aby w maju 2011 roku J. B. zgłaszał swoje żądanie w inny sposób, niż pismem z dnia 6 maja 2011 roku.

Ciężar dowodu, że pozwana udzieliła kupującemu odpowiedzi na pismo z dnia 6 maja 2011 roku, spoczywał na pozwanej. Pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów w tym zakresie.

Bezsporne było natomiast, że w dniu 12 sierpnia 2011 roku J. B., reprezentowany przez syna – P. B., złożył pisemne żądanie wymiany towaru na nowy (reklamację) (k. 11-12).

Nie jest natomiast prawidłowe ustalenie Sądu Rejonowego, że pozwana ustosunkowała się do zgłoszonego w dniu 12 sierpnia 2011 roku żądania w terminie czternastu dni. W uzasadnieniu wyroku znalazła się przy tym na stronie piątej oczywista omyłka pisarska co do daty „pisemnej reklamacji”. Chodzi bowiem o „pisemną reklamację” – zgłoszenie żądania wymiany towaru – dokonaną w dniu 12 sierpnia 2011 roku, a nie w dniu 1 sierpnia 2011 roku.

Ciężar dowodu udzielenia odpowiedzi na pisma złożone w dniu 12 sierpnia 2011 roku również spoczywał na pozwanej i pozwana nie przedstawiła w tym zakresie żadnych dowodów.

Pozwana ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że odpowiedzi udzieliła telefonicznie (k. 24), jednak na potwierdzenie tego faktu nie przedstawiła żadnego dowodu, pomimo że od początku postępowania powód zaprzeczał, aby kupujący otrzymał odpowiedź na to zgłoszenie (k. 24).

W związku z powyższym do stosunku prawnego pomiędzy J. B. a sprzedającą powinien mieć zastosowanie przepis art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Sprzedająca powinna zatem uwzględnić żądanie kupującego poprzez wymianę akumulatorów na nowe, które spełniałyby funkcje właściwe akumulatorom przeznaczonym do zasilania wózka o napędzie elektrycznym, którego właścicielem jest J.B.³.

Dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest to jednak o tyle bez znaczenia, że J. B. nie odstąpił od umowy.

÷

Przytoczone wyżej rozważania wskazują, że pozwana powinna zadośćuczynić żądaniu kupującego przez wymianę akumulatorów i dostarczenie akumulatorów właściwych ze względu na swoją funkcję.

Nie jest również w dalszym ciągu wykluczona możliwość złożenia przez kupującego oświadczenia o odstąpieniu od umowy i dochodzenia wynikających z tego faktu roszczeń. Kwestia ta wykracza jednak poza zakres rozpoznania i rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Skoro zatem do żądania J. B. mógłby mieć zastosowanie przepis art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku, to odpada potrzeba szczegółowej analizy, czy zakupione przez J. B. akumulatory stanowiły towar konsumpcyjny zgodny z umową, czy też nie.

W rozpoznawanej sprawie udowodnione zostało, że akumulatory zakupione przez powoda są sprawne technicznie. Zostało udowodnione, że nie są one co do zasady przeznaczone do wykorzystywania w wózkach elektrycznych, lecz w samochodach osobowych nowej generacji, ale ich zastosowanie w tych wózkach nie jest wykluczone. Zastosowanie ich w wózkach o napędzie elektrycznym jest możliwe, tyle że nie jest to zasadnicza funkcja tego rodzaju akumulatorów. W wózkach o napędzie elektrycznym wykorzystywane są zasadniczo tak zwane akumulatory trakcyjne.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie jest wystarczający do tego, aby jednoznacznie stwierdzić, czy zakupione przez J. B. akumulatory stanowiły towar konsumpcyjny niezgodny z umową, czy też nie. Z jednej strony brak jest w sprawie dowodów, które potwierdzałyby w jakich okolicznościach doszło do zawarcia umowy, jaka była rzeczywista

treść umowy, a w szczególności oczekiwania kupującego i ewentualne zapewnienia sprzedawcy, czy przy montażu akumulatorów przez pracowników sprzedawcy istniały obiektywnie okoliczności wykluczające celowość montażu kupionych akumulatorów w wózku kupującego, czy wreszcie na pracę kupionych akumulatorów ma wpływ stan techniczny systemów elektronicznych wózka kupującego, w szczególności ewentualne nieprawidłowe funkcjonowanie tych systemów.

Prowadzenie w powyższym zakresie postępowania dowodowego było zbędne, gdyż w związku z brakiem oświadczenia kupującego o odstąpieniu od umowy, a dodatkowo z uwagi na istnienie podstaw do zastosowania art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku, powyższe okoliczności faktyczne nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało oddalić apelację.

*

Na podstawie art. 113 ust. 1 (a contrario) ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 90 z 2010 roku, poz. 594 – tekst jednolity ze zmianami) Sąd Okręgowy przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji w kwocie 100 zł.

W związku z tym, że apelacja powoda została oddalona w całości, a powód nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych (art. 96 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), brak jest podmiotu, który mógłby być obciążony obowiązkiem uiszczenia tej opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

*

Sąd Okręgowy nie zamieszczał w wyroku rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego.

Przepis art. 106 k.p.c. stanowi, że udział prokuratora w sprawie nie uzasadnia zasądzenia zwrotu kosztów na rzecz Skarbu Państwa ani od Skarbu Państwa.

Przepis art. 63⁴ k.p.c. stanowi, że w sprawach, o których mowa w art. 63³, do powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Przepis art. 106 k.p.c. ma zatem w rozpoznawanej sprawie odpowiednie zastosowanie. Nie ma więc podstaw do zasądzenia zwrotu kosztów od Skarbu Państwa na rzecz pozwanej. Jednocześnie wskazać należy, że żadna ze stron nie złożyła wniosku o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, który mógłby być przedmiotem rozstrzygnięcia (negatywnego).

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Przytoczono dosłowne brzmienie zarzutów i wniosków apelacyjnych, z zachowaniem zastosowanej przez autora apelacji pisowni i interpunkcji.

2 Por. M. Pecyna, Komentarz do art. 8 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Lex – stan prawny na 12 czerwca 2013 roku.

3 Por. uzasadnienie wyroku z dnia 5 lipca 2012 roku, IV CSK 75/12, OSN C 2013, z. 3, poz. 40